

13de vergadering

Woensdag 13 december 2000

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 45 leden, te weten:

Baarda, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, De Boer, Boorsma, Braks, Van Bruchem, Dees, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Gennip, Hofstede, Holdijk, Jurgens, Ketting, Kohnstamm, Korthals Altes, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Lycklama à Nijeholt, Pitstra, Le Poole, Rabbinge, Rensema, Rosenthal, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuyer, Stevens, Tan, Timmerman-Buck, Ter Veld, De Vries, Walsma, Witteveen, Woldring, De Wolff, Wolfson en Wöltgens,

en de heer Korthals, minister van Justitie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Platvoet, Werner, Van Thijn, Ginjaar, Kneppers-Heijnert, Luijten, De Beer, Schuurman, Veling en Van Heukelum, wegens bezigheden elders;

Van Eekelen, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Wet op de rechterlijke**

organisatie en het voorstel voor een Penitentiaire beginselenwet (strafrechtelijke opvang verslaafden) (26023).

De beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Van de Beeten, die zijn maidenspeech houdt.

□

De heer **Van de Beeten** (CDA): Voorzitter! Op de kop af een maand geleden heeft de minister in Rotterdam de nieuwe stadsgevangenis geopend. Deze is bestemd voor de strafrechtelijke opvang van verslaafden. Dat is gepaard gegaan met – zo luidt de kop van het Algemeen Dagblad –: Een feestje in de gevangenis. Ik lees een passage uit het verslag daarvan voor, omdat dit wel aardig is: "De genodigden zijn inmiddels in een open ruimte aangekomen, met twee verdiepingen cellenblokken. Twee dames prijzen de heel mooie blauwgrijze kleurschakeringen. De zaal is versierd met ballonnen en er staan borreltafels met groengekleurde champagne. Een kwartet speelt vrolijke muziek." Is het niet wat surrealistisch een receptie te geven in een ruimte die voor gevangenen is bedoeld? "Och, het is maar hoe je het bekijkt", vindt projectleider Scholten: "Of het nu een supermarkt, een bejaardentehuis of een gevangenis is, als de bouw af is, dan viert men altijd een feestje." Zou de heer Scholten vandaag in deze zaal zijn en dit debat bijwonen, dan zou hij dat waarschijnlijk ook een beetje surrealistisch vinden. Wij spreken vandaag over het creëren van een wettelijke grondslag voor een stadsgevangenis die al is

geopend. Aannemen of verwerpen, de gevangenis is er al.

Dat surrealistische beeld rijst ook op uit de stukken. Het gaat om hoogactieve daders, die echter inactief zijn, want ze hebben geen werk. Het gaat om plegers van zogenaamde "kleine" criminaliteit, maar als er voor de derde keer in je auto of zelfs in je huis is ingebroken, dan wil je als burger die kwalificatie "kleine" niet meer horen. Het voorstel leidt tot een gedwongen opname, maar er mag geen dwangbehandeling plaatsvinden. Het is een maatregel, maar in het eerste deel ervan heeft de verslaafde wel te maken met een met een gevangenisstraf vergelijkbaar regime. Het is geen straf, maar een maatregel. Werkt de maatregel niet, dan wordt het toch een straf. De maatregel kan tussentijds worden beëindigd, bijvoorbeeld als de verslaafde zich niet laat motiveren, maar dat is eigenlijk niet de bedoeling, want dan wordt die onwil beloond. De maatregel kan tussentijds worden beëindigd, ook als het om andere redenen niet lukt de verslaafde te motiveren, maar dat is ook niet de bedoeling, want dan staat zo'n verslaafde weer op straat. Dat is tekenend voor dit voorstel. Het is een hybride voorstel.

Het CDA wil graag dat voor deze groep verslaafden een maatregel als die welke nu voorligt, wordt gerealiseerd. Echter, het hybride karakter ervan leidt tot een aantal ernstige bedenkingen. Ik denk daarbij aan het gelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het ultimatum-remediumkarakter van de maatregel, het karakter van de beslissing van de rechter over oplegging en later over beëindiging van de maatregel en de rechtspositie van de verslaafde. Allereerst enkele